

20 JANUARI 2013 – TWEEDE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

– Jean BASTIAENS –

Het moet feest zijn

HEBBEN WE VEEL REDEN om feest te vieren? Talloos zijn de momenten die we aangrijpen om het leven een feestelijke kleur te geven. En we hebben dat feest nodig, want we beseffen hoe broos de wereld is, hoe groot het lijden van mensen: kinderen die slavenarbeid verrichten, vrouwen die verkracht worden, mensen die gemarteld en geknecht worden. Om nog maar te zwijgen van de miljoenen vluchtelingen, de hongerenden, de zieken. Maar het zit diep in ons: hoe erg het er ook aan toegaat, zonder feest kunnen we niet leven. We werken toe naar een feest – is de voorbereiding niet al het halve werk? – en we genieten nog lang na, met goede verhalen en sprekende foto's. Als mens zijn we niet geroepen om ons te wentelen in verdriet en lijden, tegen die gedachte komen we als vanzelf in opstand. Het moet feest zijn. Is het niet vandaag, dan morgen.

Een goed feest geeft ons kracht om voort te gaan. Het is een bron van energie. Maar het is ook een overtuigend bewijs van het ingeboren verlangen van iedere mens naar een leven in gemeenschap, naar deelname aan iets groots en iets moois, iets dat ons eigen kunnen ver overstijgt. Het is pas echt feest, als je opgenomen wordt in een gebeuren waar je aan mag deelnemen zoals je bent. Tijdens het feesten beleven we iets van onze bestemming. Even. En we hebben ons opgeladen om weer tegen een stootje te kunnen.

Vandaag beginnen we liturgisch gesproken aan 'de tijd door het jaar'. Het is de gewone tijd, niets bijzonders. Maar juist dan zet de liturgie in met het feest. Want het is juist dat alledaagse, dat gewone – zo gewoon als het water voor het dagelijkse reinigingsritueel – dat erom vraagt doordeesemd te worden met het buitengewone. Als we Jezus volgen op zijn weg, is het niet de bedoeling dat we berusten in het alledaagse dat zich niet veranderen laat om ons dan af en toe helemaal te laten gaan op een feest. Over zo'n feest gaat het vandaag in de liturgie niet. Het gaat juist over dat andere: over het feit dat Jezus dat alledaagse leven van ons – dat slepende, routinematige leven, dat leven zonder spirit – wil transformeren naar iets beters, naar iets goeds, iets zeer goeds. Want Jezus heeft ons iets te bieden. En als we Hem volgen, wordt het feest. Dat wil zeggen: wordt het dagelijkse van ons bestaan een bron van levenskracht, omdat het door Hem veranderd wordt. Water wordt wijn.

Zo zijn we dus bij dat magistrale verhaal over de bruiloft van Kana. Op het eerste gezicht een onmogelijk verhaal. Er is van alles dat niet klopt of vreemd aandoet: er is wel sprake van de bruiloft, maar de bruidegom wordt maar één keer aangesproken, en van de bruid horen we helemaal niets. Maria is erbij, samen met Jezus en zijn leerlingen, en hoewel haar interventie door Jezus wordt afgewezen, maant zij de tafeldienaren toch aan om te doen wat Hij zal zeggen. De tafelmanier proeft van de wijn en kent de herkomst van de voortreffelijke wijn niet. Hij maakt bezwaar bij de bruidegom en zegt daarbij meer dan hijzelf beseft („U hebt de goede wijn tot nu toe bewaard”). De leerlingen ten slotte begrijpen wel „waar deze wijn vandaan komt” en zij „geloven in Jezus”. De tekst vertoont met andere woorden tal van onverwachte en zelfs onlogische wendingen en juist dat activeert de lezer. De lezer moet zichzelf afvragen: waar gaat het hier over? Waarom is dit het eerste teken van Jezus? Hoezo bracht juist dit teken de leerlingen tot geloof in Hem, dat wil zeggen tot het geloof dat Hij vanwege de Vader gezonden is?

Het Kanaverhaal is een verhaal met meerdere betekenislagen. Wanneer we letten op de aanspreking van Maria („Vrouw, is dat soms uw zaak?”), dan realiseren we ons dat Maria nog op één andere plaats op dezelfde wijze wordt aangesproken, wanneer ze onder het kruis staat: „Vrouw, zie daar uw zoon” (19, 26). En als Jezus tegen Maria zegt dat „zijn uur nog niet gekomen is”, realiseren we ons dat dit uur het uur van het kruis is (13, 1 en 17, 1). Wie Jezus volgt en in Hem gelooft, wordt veranderd. Het dagelijkse leven krijgt een andere kleur. Er valt een nieuw licht op. Dit licht straalt af van het kruis, want daar is het dat GOD „verheerlijkt” wordt (17, 5). En bij Johannes is het laatste woord van Jezus niet dat van de Godverlatenheid, maar van het besef dat alles „volbracht” is (19, 30). Onder het kruis ontstaat de nieuwe gemeenschap, wanneer Maria en de beminde leerling aan elkaar toegewezen worden. En zij zien hoe er water en bloed uit zijn doorstoken zijde vloeien. Hoe ongerijmd het ook klinkt: het feest kan beginnen. Het is al begonnen. Merk je het niet?

EERSTE LEZING

JESAJA 62, 1-5

Omwille van Sion mag ik niet zwijgen, ter wille van Jeruzalem mij niet stilhouden. Want als de zon zal haar gerechtigheid stralen, haar heil branden als een fakkel. De volkeren zullen uw gerechtigheid aanschouwen, alle koningen uw glorie zien en men zal u een nieuwe naam geven, een naam door de Heer bedacht. In de hand van de Heer zult gij een flonkerende kroon zijn, in de hand van uw God een koninklijke diadeem.

Gij zult niet meer heten: 'de Verlatene', uw land niet meer: 'Woestenis'; maar gij zult heten: 'Mijn Welbehagen', uw land: 'Gehuwde'; want in u heeft de Heer zijn behagen gesteld en uw land wordt Hem ten huwelijk gegeven.

Zoals een jongen zijn meisje trouwt, zal Hij die u opbouwt, u trouwen; en zoals een bruidegom zich verheugt in zijn bruid, zal uw God zich verheugen in u.

TWEEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS

12, 4-11

Broeders en zusters,

Er zijn verschillende gaven, maar slechts één Geest. Er zijn vele vormen van dienstverlening, maar slechts één Heer. Er zijn allerlei soorten werk, maar er is slechts één God die alles in allen tot stand brengt.

Maar aan ieder van ons wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen. Aan de ene wordt door de Geest een woord van wijsheid gegeven, aan een ander een woord van kennis krachtens dezelfde Geest, aan een derde door dezelfde Geest het geloof. Aan weer anderen schenkt de ene Geest gaven om ziekten te genezen, om wonderen te doen, de gave van profetie, de onderscheiding van geesten, velerlei taal of vertolking ervan.

Maar alles is het werk van een en dezelfde Geest, die aan ieder zijn gaven uitdeelt zoals Hij het wil.

EVANGELIE

JOHANNES 2, 1-12

In die tijd was er een bruiloft te Kana in Galilea, waarbij de moeder van Jezus aanwezig was. Jezus en zijn leerlingen waren eveneens op die bruiloft uitgenodigd.

Toen de wijn oprakte zei de moeder van Jezus tot Hem: „Ze hebben geen wijn meer.” Jezus zei tot haar: „Vrouw, is dat soms uw zaak? Nog is mijn uur niet gekomen.” Zijn moeder sprak tot de bedienden: „Doet maar wat Hij u zeggen zal.”

Nu stonden daar volgens het reinigingsgebruik der joden zes stenen kruiken, elk met een inhoud van ongeveer honderd liter. Jezus zei hun: „Doet die kruiken vol water.” Zij vulden ze tot bovenaan toe. Daarop zei Hij hun: „Schept er nu wat uit en brengt dat aan de tafelmanier.” Dat deden ze. De tafelmanier proefde van het water dat in wijn veranderd was. Hij wist niet waar die wijn vandaan kwam, maar de bedienden die het water geschept hadden, wisten het wel. Zodra hij geproefd had riep hij de bruidegom en zei hem: „Iedereen zet eerst de goede wijn voor en wanneer men eenmaal goed gedronken heeft de mindere. U hebt de goede wijn tot nu toe bewaard.”

Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden in Hem.

Daarna daalde Hij af naar Kafarnaüm, Hijzelf en zijn moeder, de broeders en zijn leerlingen; maar zij bleven daar slechts enkele dagen.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net